

Motion till riksdagen 2011/12:So290

av **Maria Lundqvist-Brömster (FP)**

Exponeringsförbud för tobaksvaror

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa exponeringsförbud för tobaksvaror i butiker och om att tobak bör säljas under disk.

Motivering

I Cancerfondens rapport 2011 kan man läsa att lungcancer inklusive cancer i luftstrupe, bronker och lungsäck är den fjärde vanligaste cancersjukdomen hos både män och kvinnor.

År 2009 ställdes för första gången fler diagnoser hos kvinnor än hos män, 1 787 diagnoser hos män och 1 792 hos kvinnor. Incidensen har ett starkt samband med rökvanor. Lungcancer har ökat stadigt hos kvinnor. År 2009 fick för första gången fler kvinnor än män diagnosen lungcancer.

Skillnaden mellan kvinnor och män speglar de rökvanor som funnits i samhället de senaste 50–60 åren. Förr rökte långt fler män än kvinnor; idag är det fler kvinnor än män som röker.

Drygt 3 500 personer dog av lungcancer år 2008. Hos kvinnor har lungcancer som dödsorsak ökat med över 80 procent de senaste 20 åren.

I de nordiska länderna sammantaget inträffar drygt 11 000 dödsfall per år på grund av lungcancer.

Antalet insjuknade minskar med 1 procent per år för män men ökar med 2 procent för kvinnor sett över hela Norden. Överlevnaden vid lungcancer är låg i alla nordiska länder. För framtiden kommer vi att behöva en effektiv tobaksprevention för att kunna minska antalet personer som insjuknar i lungcancer.

Det vanligaste skälet till att ungdomar börjar röka är att kompisar röker. Men vad kan då få ungdomar att sluta röka? Högre pris på cigaretter är ett sätt. Ett annat sätt är att göra det svårare att få tag på cigaretter.

Fel! Okänt namn på

Man vet att rökare förlorar i snitt åtta till tio år av sitt liv och dessutom löper risken att oftare drabbas av en stor mängd allvarliga sjukdomar.

Den passiva rökningen är långtifrån hälsosam. Risken blir större att drabbas av astma, allergier, infektioner och även cancer. Samhällets kostnader för sjukvård, och produktionsbortfall och sjukskrivningar är mycket stora.

Sammanfattningsvis för användningen av tobak med sig många negativa konsekvenser både för den enskilde och för samhället. Men vi vet också att tobakens skador till 100 % är förebyggbara. Om tobak idag skulle introduceras som en ”ny produkt” på marknaden så skulle den inte passera några kontrollmyndigheter med den lagstiftning som finns idag. Tobak skulle helt enkelt inte få säljas i Sverige.

Ett förbud mot exponering av cigaretter i butiker är något som man vet är effektivt för att minska impulsköpandet både bland vuxna och bland ungdomar som inte är dagligrökare. Detta har många länder redan bestämt sig för att införa.

Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 30 september 2011

Maria Lundqvist-Brömster (FP)